AVİM Yorum • No: 2026 / 32 • Mart 2026

PAŞİNYAN'IN AB-GÜRCİSTAN DİYALOĞU ÇAĞRISI VE ERMENİSTAN'IN BATI AÇILIMINDA TÜRKİYE GERÇEĞİ

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyanın 11 Mart 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosunda gerçekleştirdiği konuşma, Ermenistanın Avrupa Birliğine entegrasyon sürecine ilişkin önemli vurgular içermektedir. Paşinyan, Ermenistanın ABye üyelik perspektifini somutlaştıran yasal düzenlemenin, Gürcistanın AB aday ülke statüsünü almasından sonra kabul edildiğini belirterek, Gürcistanı Ermenistan için Avrupa Birliğine giden yol ve bağlantı noktası olarak nitelendirmiştir. Kendisi, şu ifadeleri kullanmıştır: Gürcistan bizim Avrupa Birliğine giden yolumuzdur ve AB-Gürcistan arasındaki siyasi diyaloğun şu anki donmuş halinin, Ermenistanın entegrasyon sürecindeki en büyük engel olduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda, AB ile Gürcistan arasındaki yapıcı sürecin yeniden başlamasının hem Ermenistan hem de Gürcistan açısından kritik önem taşıdığını belirtmiştir[1].

Bu açıklama, jeopolitik gerçeklikler ışığında değerlendirildiğinde dikkat çekicidir. Zira Ermenistanın Batıya, özellikle Avrupa Birliğine açılımının en doğal, en kısa ve lojistik açıdan en verimli rotası, coğrafi konum gereği Türkiye üzerinden geçmektedir. Türkiye, AB ile Gümrük Birliği anlaşmasına sahip olup, AB ile müzakere sürecini uzun yıllardır sürdüren bir ülkedir. Dolayısıyla, Ermenistanın kara ve demiryolu bağlantıları bakımından Türkiye üzerinden sağlanacak entegrasyon, hem ekonomik hem de coğrafi açıdan daha doğrudan bir kanal sunmaktadır. Buna karşın Paşinyanın Gürcistanı ön plana çıkaran ifadesi, analitik bir perspektiften bakıldığında bazı soru işaretleri doğurmaktadır.

Türkiye açısından bu söylemin değerlendirilmesi, bölgesel bağlantısallık dinamikleriyle doğrudan ilişkilidir. Gürcistanın son dönemdeki iç siyasi gelişmeleri [redacted] 2024 seçimleri sonrası yaşanan kriz ve hükümetin AB entegrasyon müzakerelerini askıya alma kararı AB ile ilişkilerde gerilim yaratmış durumdadır. Gürcistanda Rusyanın etkisi devam etmektedir; bu etki, hem iç politikada hem de dış yönelimlerde kendini göstermektedir[2]. Paşinyanın bu gerçeğin farkında olmadığı düşünülemez. Dolayısıyla söz konusu ifadenin altında yatan olası motivasyonlar iki ana eksende ele alınabilir; birincisi, Gürcistanın AB ile ilişkilerinin bir an evvel normale dönmesini teşvik etmek suretiyle, Güney Kafkasyada Batı entegrasyonunun genel ivmesini güçlendirmektir. Bu, Ermenistanın stratejik çıkarları açısından anlaşılabilir ve rasyonel bir yaklaşımdır; zira Gürcistanın AB adaylık sürecindeki tıkanıklık, dolaylı olarak Ermenistanın reform ve entegrasyon gündemini de

etkilemektedir. İkincisi ise, son dönemde ABnin Türkiyeyi Orta Asyaya açılan bir bağlantı noktası olarak konumlandırma konusunda isteksiz davrandığı, hatta dışladığı yönündeki gözlemlere dayalı bir uyum çabası olarak yorumlanabilir. ABnin Türkiye ile ilişkilerindeki mesafeli tutum, Ermenistanın söyleminde dolaylı bir yansıma bulmakta; böylece Brükselin bölgesel politikalarına daha uyumlu bir görüntü vermeyi amaçladığı söylenebilir.

Sonuç olarak, Paşinyanın Gürcistan vurgusu, Ermenistanın AB entegrasyon stratejisinde pragmatik bir dengeleme çabası olarak okunabilir. Ancak coğrafi, ekonomik ve altyapısal gerçekler, Türkiyenin bu süreçteki potansiyel rolünü göz ardı edilemez kılmaktadır. Bölgesel istikrar ve sürdürülebilir bağlantısallık, ancak tüm aktörlerin □□□□□□□□ Gürcistan, Ermenistan ve AB □ karşılıklı çıkarlarını dikkate alan kapsayıcı bir yaklaşımla mümkün olabilecektir.

**Görsel: Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan addresses MEPs in Strasbourg © European Union, 2026 - EP, https://www.europarl.europa.eu/resources/library/images/20260311PHT37915/20260311PHT37915_original.jpg*

[1]Armenias Prime Minister Nikol Pashinyan addresses MEPs on peace efforts with Azerbaijan, *European Parliament*, europarl.europa.eu, 11 Mart 2026, https://www.europarl.europa.eu/news/da/press-room/20260306IPR37529/prime-minister-nikol-pashinyan-addresses-meps-on-peace-efforts-with-azerbaijan.

[2] Hazel Çağan Elbir, Aftermath of Georgia elections: Western concerns, *Daily Sabah*, dailysabah.com, 21 Ocak 2025, https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/aftermath-of-georgia-elections-western-concerns.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "PAŞİNYAN'IN AB-GÜRCİSTAN DİYALOĞU ÇAĞRISI VE ERMENİSTAN'IN BATI AÇILIMINDA TÜRKİYE GERÇEĞİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 32. Mart 13. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/PASINYAN-IN-AB-GURCISTAN-DIYALOGU-CAGRISI-VE-ERMENISTAN-IN-BATI-ACILIMINDA-TURKIYE-GERCEGI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır